PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2007. gada 17. septembrī *

Lieta T-240/04

**Francijas Republika**, ko sākotnēji pārstāvēja F. Alabrins [*F. Alabrune*], Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], K. Lemērs [*C. Lemaire*] un E. Puisē [*E. Puisais*], pēc tam — Ž. de Bergess un S. Gasrī [*S. Gasri*], pārstāvji,

prasītāja,

ko atbalsta

**Vācijas Federatīvā Republika**, ko pārstāv K. D. Kvasovskis [*C.-D. Quassowski*] un A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāvji,

un

* Tiesvedības valoda — franču.

**Beļģijas Karaliste**, ko sākotnēji pārstāvēja D. Havena [*D. Haven*], pēc tam — M. Vimmers [*M. Wimmer*] un visbeidzot — A. Ibēra [*A. Hubert*], pārstāvji, kuriem palīdz Ž. F. de Boks [*J.-F. De Bock*], *avocat*,

personas, kas iestājušās lietā,

pret

**Eiropas Kopienu Komisiju**, ko pārstāv M. Patakja [*M. Patakia*], pārstāve,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2003. gada 23. jūlija Regulu (*Euratom*) Nr. 1352/2003, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1209/2000, ar ko nosaka procedūras Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 41. pantā noteikto paziņojumu sniegšanai (OV L 192, 15. lpp.).

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs Dž. D. Kuks [*J. D. Cooke*], tiesneši R. Garsija-Valdekasass [*R. García-Valdecasas*], I. Labucka, M. Preks [*M. Prek*] un V. Čuke [*V. Ciucă*],

sekretāre K. Poheca [*K. Pocheć*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 16. maija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

### Atbilstošās tiesību normas

1 EAEKL 41. pants nosaka:

"Personas un uzņēmumi, kas darbojas šā Līguma II pielikumā uzskaitītajās rūpniecības nozarēs, dara Komisijai zināmus investīciju projektus, kas attiecas uz jaunām būvēm un iekārtām, kā arī uz iekārtu nomaiņu vai būvju pārveidojumiem un kas atbilst tipa un lieluma kritērijiem, ko pēc Komisijas priekšlikuma ir noteikusi Padome.

Kad Komisija ir saņēmusi Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt iepriekšminēto rūpniecības nozaru sarakstu."

2 Saskaņā ar EAEKL 42. pantu:

"Šā Līguma 41. pantā minētos projektus dara zināmus Komisijai un, informācijas nolūkos, attiecīgajām dalībvalstīm vēlākais trīs mēnešus pirms tam, kad noslēdz pirmos līgumus ar piegādātājiem, vai arī, ja darbus veic uzņēmums ar tā paša resursiem, trīs mēnešus pirms darbu sākuma.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt šo termiņu."

3 EAEKL 43. pantā ir noteikts:

"Komisija ar personām vai uzņēmumiem apspriež visus investīciju projektu aspektus, kas attiecas uz šā Līguma mērķiem.

Savu viedokli tā paziņo attiecīgajai dalībvalstij."

4 Atbilstoši EAEKL 44. pantam:

"Komisija ar attiecīgo dalībvalstu, personu un uzņēmumu piekrišanu var publicēt visus investīciju projektus, kas tai darīti zināmi."

5 Saskaņā ar EAEKL 124. pantu:

"Lai nodrošinātu kodolenerģētikas attīstību Kopienā, Komisija:

— nodrošina to, ka piemēro šo Līgumu un īsteno pasākumus, ko saskaņā ar šo Līgumu ir noteikušas iestādes,

— izstrādā ieteikumus vai sniedz atzinumus par šajā Līgumā ietvertiem jautājumiem, ja Līgums to skaidri paredz vai ja Komisija to atzīst par vajadzīgu,

— īsteno patstāvīgas lēmējtiesības un piedalās Padomes un Asamblejas tiesību aktu sagatavošanā, kā to paredz šis Līgums,

— īsteno pilnvaras, ko Komisijai piešķīrusi Padome, tās pieņemto noteikumu īstenošanai."

6 Saskaņā ar EAEKL 161. pantu:

"Lai veiktu savu uzdevumu, Padome un Komisija saskaņā ar šā Līguma noteikumiem pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

[..]"

7 EAEKL 203. pantā ir noteikts:

"Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi, jārīkojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome, pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Asambleju, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus."

8 Komisijas 2003. gada 23. jūlija Regulas (*Euratom*) Nr. 1352/2003, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1209/2000, ar ko nosaka procedūras Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 41. pantā noteikto paziņojumu sniegšanai (OV L 192, 15. lpp.; turpmāk tekstā — "Apstrīdētā regula"), 1. apsvērumā ir noteikts, ka, lai uzlabotu pārredzamību un juridisko noteiktību, ir jāpastiprina esošie noteikumi un jāformalizē darbības, ko piemēro Komisija, lai vadītu apspriedes un izvērtētu ieguldījumu projektus, kas attiecas uz Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma mērķiem. Tajā ir paredzēts, pirmkārt, EAEK līguma 41.–44. pants un, otrkārt, Padomes 1999. gada 2. decembra Regula (*Euratom*) Nr. 2587/1999, ar ko nosaka, par kuriem ieguldījumu projektiem saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 41. pantu jāinformē Komisija (OV L 315, 1. lpp.).

9 Ar Apstrīdētās regulas 1. panta 3. punktu Komisijas 2000. gada 8. jūnija Regulā (EK) Nr. 1209/2000, ar ko nosaka procedūras Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas

līguma 41. pantā noteikto paziņojumu sniegšanai (OV L 138, 12. lpp.), tika iekļauts 3.a, 3.b, 3.c, 3.d un 3.e pants, kas nosaka:

"*3.a pants*

1. Komisija paziņojumu izskata tūlīt pēc tā saņemšanas. Tā izsaka savu viedokli ieteikumā.

2. Ja Komisija pēc paziņojuma izskatīšanas konstatē, ka paziņotā ieguldījumu projekta atbilstība [EAEK] līgumam un tā mērķiem rada šaubas, tā minēto konstatējumu dokumentē un izsaka savu viedokli ieteikumā, kuru dara zināmu attiecīgajām personām, uzņēmumiem vai dalībvalstij.

3. Ja Komisija pēc izskatīšanas konstatē, ka paziņotā ieguldījumu projekta atbilstība [EAEK] līgumam un tā mērķiem rada šaubas, tā sāk detalizētas izskatīšanas procedūru, lai sīkāk visos aspektos apspriestu ieguldījumu projektu, kas attiecas uz [EAEK] līguma mērķiem.

4. Ieteikums saskaņā ar 2. punktu ir jāsniedz un 3. punktā minētā detalizētā izskatīšanas procedūra ir jāsāk divu mēnešu laikā. Minētais periods sākas nākamajā dienā pēc tam, kad ir saņemts pilnīgs paziņojums, kas atbilst šīs Regulas un Regulas [..] Nr. 2587/1999 noteikumiem. Paziņojumu uzskata par pabeigtu, ja divu mēnešu laikā pēc tā vai jebkuras citas pieprasītas papildu informācijas saņemšanas Komisija nepieprasa nekādu papildu informāciju.

5. Ja Komisija saskaņā ar 2. punktu nav izdevusi ieteikumu un nav rīkojusies 4. punktā minētajā termiņā, ieguldījumu projekts ir uzskatāms par atbilstīgu [EAEK] līguma mērķiem un noteikumiem.

*3.b pants*

1. Ja Komisija atzīst, ka attiecīgās personas vai uzņēmuma sniegtā informācija par paziņoto ieguldījumu projektu ir nepilnīga, tā pieprasa visu vajadzīgo informāciju. Ja attiecīgā persona vai uzņēmums atbild uz šādu pieprasījumu, Komisija informē šo personu vai uzņēmumu par atbildes saņemšanu.

2. Ja attiecīgā persona vai dalībvalsts nesniedz pieprasīto informāciju Komisijas noteiktajā termiņā vai sniedz nepilnīgu informāciju, Komisija nosūta atgādinājumu, paredzot attiecīgu papildu termiņu informācijas sniegšanai.

*3.c pants*

1. Sākot detalizētās izskatīšanas procedūru, Komisija rezumē attiecīgus faktiskus un tiesiskus jautājumus un iekļauj ieguldījumu projekta iepriekšēju novērtējumu saistībā ar [EAEK] līguma un Regulas [..] Nr. 2587/1999 noteikumiem un mērķiem. Komisija aicina attiecīgās personas vai uzņēmumus iesniegt piezīmes un turpināt apspriedi ar Komisiju noteiktajā laikposmā, kas parasti nepārsniedz divus mēnešus.

2. Attiecīgajām personām vai uzņēmumiem iesaka neīstenot ieguldījumu projektu, pirms Komisija ir sniegusi ieteikumu par šo projektu vai pirms tas tiek atzīts par atbilstīgu [EAEK] līguma mērķiem un noteikumiem, kā noteikts 3.a panta 5. punktā.

*3.d pants*

1. Ja Komisija pēc ieguldījumu projekta apspriešanas un/vai pēc tam, kad attiecīgā persona vai uzņēmums to maina, konstatē, ka ieguldījumu projekts atbilst [EAEK] līguma mērķiem un noteikumiem, tā dokumentē savu viedokli ieteikumā, kuru paziņo attiecīgajām personām, uzņēmumiem un dalībvalstīm.

2. Ja Komisija pēc ieguldījumu projekta apspriešanas un/vai pēc tam, kad attiecīgā persona vai uzņēmums to maina, konstatē, ka ieguldījumu projekts neatbilst [EAEK] līguma mērķiem un noteikumiem, tā izsaka savu viedokli ieteikumā, kuru paziņo attiecīgajām personām, uzņēmumiem un dalībvalstīm.

3. Viedokļus, kas pieņemami saskaņā ar 1. un 2. punktu, pieņem, tiklīdz ir novērstas šaubas, kas minētas 3.a panta 3. punktā. Komisija, cik iespējams, cenšas pieņemt ieteikumu sešu mēnešu laikā pēc detalizētas izskatīšanas procedūras sākšanas.

4. Pēc 3. punktā minētā termiņa beigām un ja attiecīgā persona vai uzņēmums to pieprasa, Komisija divu mēnešu laikā sniedz ieteikumu, pamatoties uz tai pieejamo informāciju.

*3.e pants*

Pēc tam, kad Komisija ir sniegusi savu ieteikumu par attiecīgo ieguldījumu projektu, tā pārrauga un vajadzības gadījumā ar attiecīgajām personām vai uzņēmumiem apspriež konkrētus pasākumus, kurus tie ir veikuši vai gatavojas veikt atbilstīgi Komisijas ieteikumam."

10 Ar Apstrīdētās regulas 1. panta 4. punktu Regulā Nr. 1209/2000 tika iekļauts 4.a un 4.b pants, kas nosaka:

"*4.a pants*

Komisija nosūta personām vai uzņēmumiem, kas ir paziņojuši par ieguldījumu projektu, iespējamas trešo pušu piezīmes vai viedokļus par projektu, kuri iespaidos Komisijas ieteikumu.

*4.b pants*

1. Komisija ar attiecīgo dalībvalstu, personu un uzņēmumu piekrišanu publicē visus tai paziņotos ieguldījumu projektus, kā arī atbilstīgi šai regulai sniegtos ieteikumus.

2. Komisija publicē gada pārskatu ar informāciju par pieņemto ieteikumu ievērošanu, kā arī par konkrētiem pasākumiem, kurus attiecīgās personas vai uzņēmumi ir veikuši, reaģējot uz Komisijas viedokļiem.

Vajadzības gadījumā šā pārskata sagatavošanā ievēro noteikumus par dienesta noslēpumu, ja nav dota galīgā piekrišana, kas minēta [EAEK] līguma 44. pantā."

**Process un lietas dalībnieku prasījumi**

11 Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 24. oktobrī, Francijas Republika cēla šo prasību. Ar 2004. gada 8. jūnija rīkojumu Tiesa lietu nosūtīja Pirmās instances tiesai.

12 2004. gada 2. janvārī Vācijas Federatīvā Republika iesniedza pieteikumu par iestāšanos lietā prasītājas prasījumu atbalstam. Ar 2004. gada 24. marta rīkojumu Tiesas priekšsēdētājs ļāva minētajai republikai iestāties lietā. 2004. gada 8. jūnijā Vācijas Federatīvā Republika iesniedza savu iestāšanās rakstu.

13 2004. gada 9. jūnijā Beļģijas Karaliste iesniedza pieteikumu par iestāšanos lietā prasītājas prasījumu atbalstam. Ar 2004. gada 8. novembra rīkojumu Pirmās instances tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs ļāva Beļģijas Karalistei iestāties lietā un iesniegt savus apsvērumus mutvārdu procesa laikā saskaņā ar Pirmās instances tiesas reglamenta 116. panta 6. punktu.

14 Veicot procesa organizatoriskos pasākumus, Pirmās instances tiesa aicināja Komisiju iesniegt dažus dokumentus un atbildēt uz dažiem jautājumiem. Komisija šos lūgumus izpildīja.

15 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (pirmā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma uzsākt mutvārdu procesu.

16 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2007. gada 16. maija tiesas sēdē.

17 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto regulu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

18 Vācijas Federatīvās Republikas, kas iestājusies lietā prasītājas prasījumu atbalstam, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto regulu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

19 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību atcelt tiesību aktu kā nepamatotu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

**Par lietas būtību**

20 Savas prasības pamatojumam prasītāja norāda sešus pamatus, kas ir balstīti uz Komisijas kompetences neesamību pieņemt Apstrīdēto regulu, EAEK līguma 42.–44. panta, kā arī EAEK līguma 194. panta 1. punkta pārkāpumu un, visbeidzot, tiesiskās drošības principa pārkāpumu.

*Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz Komisijas kompetences neesamību pieņemt Apstrīdēto regulu*

Lietas dalībnieku argumenti

21 Prasītāja norāda, ka ne EAEK līguma 41.–44. pants, ne Regula Nr. 2587/1999 nav tāds juridiskais pamats, kas ļauj Komisijai pieņemt Apstrīdēto regulu, jo tie Komisijai nepiešķir ne izpildes pilnvaras, ne tiesības pieņemt regulas. Atbilstoši principam par

kompetenču sadali Komisija varētu pieņemt Apstrīdēto regulu tikai tad, ja tai šāda kompetence būtu paredzēta tieši.

22 Tam, ka Apstrīdētā regula nav pirmā regula, ko Komisija ir pieņēmusi, lai noteiktu EAEKL 41. pantā paredzēto paziņojumu sniegšanas kārtību, nav nekādas nozīmes, jo no judikatūras izriet, ka regulu pieņemšana kā vienkārša prakse nevar prevalēt pār Līguma normām (Tiesas 1994. gada 9. augusta spriedums lietā C-327/91 Francija/Komisija, *Recueil*, I-3641. lpp.).

23 Turklāt, kaut arī prasītāja neapstrīd, ka Komisijai saskaņā ar EAEKL 131. panta otro daļu ir pilnvaras pašai organizēt savu darbību, tā norāda, ka regulas pieņemšana pārsniedz šīs pilnvaras pašai organizēt savu darbību, jo, tā kā regula ir vispārpiemērojama un obligāta visos aspektos, to nevar izmantot kā iestādes iekšējās darbības instrumentu. Princips par autonomu pārvaldi ļauj Komisijai pieņemt norādījumus vai izpildes noteikumus, kas adresēti tās darbiniekiem, lai reglamentētu iestādes iekšējo administratīvo darbību, nevis vērsties pie personām un uzņēmumiem, kas neietilpst tās administratīvajā struktūrā, kā tas tika darīts ar Apstrīdēto regulu.

24 Prasītāja apstrīd arī Komisijas argumentu, ka Apstrīdētā regula nav tāda regula, kāda paredzēta EAEKL 161. pantā, bet gan regula *sui generis*, jo tā uzliek saistības tikai Komisijai, nevis trešām personām, jo šāda regulu kategorija, kas atšķiras no tām, kuras ir paredzētas EAEKL 161. pantā, nekādā ziņā nav paredzēta EAEK līgumā. Katrā ziņā prasītāja uzskata, ka Apstrīdētās regulas nobeiguma noteikumi, kuros skaidri ir norādīts, ka tā uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs, norāda uz tādām pazīmēm, kādas piemīt EAEKL 161. pantā paredzētai regulai.

25 Komisijas arguments, ka tikai juridiski saistošs instruments, piemēram, regula, var radīt nepieciešamo juridisko drošību un pārskatāmību trešām personām par tajā noteikto procesuālo pienākumu ievērošanu, ir jānoraida. Kaut arī Komisija uzskatīja, ka šāda regula bija nepieciešama, tai šajā sakarā bija jāiesniedz priekšlikums Padomei, jo pat tad, ja EAEK līgumā nebija īpaša juridiska pamata, pastāvēja iespēja izmantot EAEKL 203. pantu. Turklāt būtu pieticis ar pamatnostādņu pieņemšanu, lai Komisija varētu sasniegt šo ar juridisko drošību saistīto mērķi, jo saskaņā ar judikatūru tā nevar atkāpties no normām, ko pati ir pieņēmusi.

26 Vācijas Federatīvā Republika un Beļģijas Karaliste atbalsta prasītājas argumentāciju, un Vācijas Federatīvā Republika turklāt vērš uzmanību uz to, ka, pirmkārt, Apstrīdētajā regulā nav ievērots princips, saskaņā ar kuru par kodolenerģijas iekārtu drošību ir atbildīgas dalībvalstis, un, otrkārt, Komisijas kompetence pieņemt Apstrīdēto regulu nevar būt balstīta uz principu par autonomu pārvaldi, kas neļauj Komisijai pieņemt izpildes noteikumus, kuri adresēti personām un uzņēmumiem, kas neietilpst tās administratīvajā struktūrā.

27 Komisija norāda, ka tā ir rīkojusies atbilstoši uzdevumiem un kompetencēm, kas tai ir noteikti EAEK līgumā. EAEKL 41.–44. pantā ir iekļautas procesuālas normas, kuru mērķis ir nodrošināt ieguldījumu projektu paziņošanu, pārbaudi un apspriešanu, un tādējādi tie piešķir Komisijai kompetenci uzsākt tiešu dialogu ar uzņēmumiem. Komisija uzskata, ka, kaut arī EAEK līgums sīki nenosaka precīzas procedūras, kas jāievēro, tas tomēr tai dod pilnīgu rīcības brīvību, kas nepieciešama, lai veiktu pasākumus šajā jomā. Tādēļ, pieņemot Apstrīdēto regulu, Komisija nav pārkāpusi kompetenci, kas tai ir piešķirta EAEK līgumā. Saistībā ar pienākumu pašai organizēt savu darbību tai ir jāveic Apstrīdētajā regulā iekļautie pasākumi, lai organizētu ieguldījumu projektu pārbaudes procedūru. Normas, kas pieņemtas tiesiskā regulējuma formā, ļautu, piešķirot būtisku juridisku spēku pienākumiem, ko sev nosaka Komisija, nodrošināt augstu juridiskās drošības līmeni trešām personām.

28 Tā kā Apstrīdētā regula uzliek saistības tikai Komisijai, nevis trešām personām, tā turklāt nav regula EAEKL 161. panta nozīmē, bet gan regula *sui generis*. Saskaņā ar Tiesas 1989. gada 13. decembra spriedumu lietā C-322/88 *Grimaldi* (*Recueil*, 4407. lpp.) Apstrīdētās regulas raksturu nenosaka tās virsraksts vai forma, bet gan tās noteikumu saturs. Kaut arī Apstrīdētā regula tika pieņemta kā regula, lai pastiprinātu pienākumus, ko Komisija sev nosaka, izstrādājot procedūras, kuras ļauj efektīvāk piemērot EAEKL 41.–44. panta un Regulas Nr. 2587/1999 noteikumus, Apstrīdētā regula neuzliek pienākumus trešām personām un līdz ar to nav regula EAEKL 161. panta nozīmē. Tā rezultātā Komisija uzskata — tam, ka Apstrīdētās regulas citētie noteikumi neparedz, ka tā pieņem regulas EAEKL 161. panta nozīmē, nav nozīmes attiecībā uz Komisijas kompetenci pieņemt Apstrīdēto regulu.

29 Turklāt Apstrīdētajā regulā iekļauto noteikumu pieņemšanai bija jāizvēlas konkrētā tiesiskā regulējuma forma tāpēc, lai būtu ievērota formu vienveidība, jo ar Apstrīdēto regulu tika grozīta iepriekšējā regula — Regula Nr. 1209/2000.

Pirmās instances tiesas vērtējums

30 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar EAEKL 146. pantu Kopienu tiesa pārbauda, cik likumīgi ir tie Padomes un Komisijas pieņemtie tiesību akti, kas nav ieteikumi vai atzinumi. Šis pants ir līdzīgs EKL 230. pantam un ir interpretējams analoģiski (ģenerāladvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] secinājumi lietā, kurā Tiesa taisījusi 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-29/99 Komisija/Padome, *Recueil*, I-11221. lpp. un I-11225. lpp.; šajā sakarā skat. arī Pirmās instances tiesas priekšsēdētaja 1995. gada 22. decembra rīkojumu lietā T-219/95 R *Danielsson* u.c./Komisija, *Recueil*, II-3051. lpp., 61.–76. punkts, un pēc analoģijas skat. Pirmās instances tiesas

1997. gada 25. februāra spriedumu apvienotajās lietās T-149/94 un T-181/94 *Kernkraftwerke Lippe-Ems*/Komisija, *Recueil*, II-161. lpp., 46. un 47. punkts). Attiecībā uz regulu likumības pārbaudi atbilstoši EAEK līgumam ir jāpiemēro judikatūra, kas radusies saistībā ar EK līgumu, ja vien šajā jomā nav speciālu normu vai tādu normu, kuru struktūra atšķiras no vispārējās struktūras un EK līguma būtības.

31 Saskaņā ar EAEKL 3. pantu un saskaņā ar principu par kompetenču sadali katra iestāde rīkojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir EAEK līgums. Lai būtu ievērots juridiskās drošības princips, ikviena tāda tiesību akta obligātajam raksturam, kas paredz radīt juridiskas sekas, ir jābūt pamatotam ar Kopienu tiesību normu, kura skaidri ir jānorāda kā juridiskais pamats un kura paredz formu, kādā tiesību akts ir jāpieņem (attiecībā uz EK līguma piemērošanas jomu skat. Tiesas 1993. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-325/91 Francija/Komisija, *Recueil*, I-3283. lpp., 26. punkts). Nosakot apstākļus, kādos var pieņemt kādu tiesību aktu, ir pienācīgi jāņem vērā Līgumos noteiktais kompetenču sadalījums un līdzsvars (šajā sakarā skat. Tiesas 2004. gada 23. marta spriedumu lietā C-233/02 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2759. lpp., 40. punkts).

32 Jāsecina, ka ne no EAEKL 41.–44. panta, ne no Regulas Nr. 2587/1999, kas ir Apstrīdētajā regulā paredzētie juridiskie pamati, neizriet, ka Komisijas tiešā kompetencē bija pieņemt šādu regulu.

33 EAEKL 41.–44. pants neparedz Komisijas kompetenci likumdošanas jomā saistībā ar ieguldījumu projektu pārbaudes procedūru. Tāpat arī Regulā Nr. 2587/1999, ko Komisija atzinusi par Apstrīdētās regulas "pamatregulu", nav nevienas normas, kura Komisijai skaidri piešķirtu tiesības pieņemt regulas tās izpildei. Turklāt pati Komisija neapstrīd to, ka neviens no Apstrīdētajā regulā minētajiem juridiskajiem pamatiem tai skaidri neparedz tiesības pieņemt šādu regulu.

34 Kā pamatoti norāda prasītāja, nepastāvot īpašai normai, kas piešķir Komisijai tiesības pieņemt regulu, tai, ja izrādās, ka šāds tiesību akts ir jāpieņem, ir jāievēro EAEKL 203. pantā paredzētā procedūra, proti, jāiesniedz priekšlikums Padomei, kura, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var pieņemt šādu regulu.

35 Uzskatot, ka, pieņemot Apstrīdēto regulu, tā nav pārsniegusi pilnvaras, kas piešķirtas EAEKL 41.–44. pantā, Komisija apgalvo, ka EAEKL 41.–44. pants faktiski tai piešķir kompetenci ieviest attiecīgos pasākumus. Šajā sakarā, tā kā ne no viena Apstrīdētajā regulā minētā juridiskā pamata neizriet, ka Komisija bija tieši pilnvarota pieņemt šādu regulu, ir jānoskaidro, vai tai bija netieši piešķirta kompetence pieņemt šo regulu un tādējādi vai šī regula faktiski bija nepieciešama, lai EAEKL 41.–44. pantam un Regulai Nr. 2587/1999 nodrošinātu lietderīgu iedarbību.

36 Tiesa ir atzinusi, ka pilnvaras, kas nav tieši paredzētas Līguma noteikumos, var izmantot, ja tās ir nepieciešamas, lai sasniegtu tajos paredzētos mērķus (šajā sakarā skat. Tiesas 1971. gada 31. marta spriedumu lietā 22/70 Komisija/Padome, *Recueil*, 263. lpp., 28. punkts). Ja kāds EAEKL līguma pants nosaka Komisijai kādu īpašu un precīzu uzdevumu, ir jāatzīst, ka šis pants tai tomēr netieši piešķir pilnvaras, kas noteikti ir nepieciešamas, lai veiktu šo uzdevumu, jo pretējā gadījumā šis EAEK līguma noteikums var zaudēt jebkādu savu lietderīgo iedarbību (pēc analoģijas skat. Tiesas 1987. gada 9. jūlija spriedumu apvienotajās lietās 281/85, no 283/85 līdz 285/85 un 287/85 Vācija u.c./Komisija, *Recueil*, 3203. lpp., 28. punkts). Līdz ar to ir jāatzīst, ka Līgumā paredzētās normas nozīmē, ka ir iespējams pieņemt citas normas, bez kurām Līguma normas nav iespējams atbilstoši vai pienācīgi piemērot. Tādējādi EAEK līguma normas par iestāžu normatīvajām pilnvarām ir interpretējamas, ņemot vērā šī līguma vispārējo struktūru (attiecībā uz EAEK līguma piemērošanas jomu skat. Tiesas 1960. gada 15. jūlija spriedumu lietā 25/59 Nīderlande/Augstā iestāde, *Recueil*, 723. un 757.–760. lpp.).

37 Tomēr tas, ka pastāv netieši noteiktas likumdošanas pilnvaras, kas veido atkāpi no EAEKL 3. panta 1. punktā paredzētā principa par kompetenču sadali, ir jāvērtē šauri. Šādas netieši noteiktas pilnvaras judikatūrā tiek atzītas tikai izņēmuma gadījumos un, lai arī kādas šīs pilnvaras būtu, tām ir jābūt nepieciešamām, lai nodrošinātu Līguma vai attiecīgās pamattregulas noteikumu lietderīgo iedarbību (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Padome, 28. punkts; iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās Vācija u.c./Komisija, 28. punkts, un Tiesas 1995. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-478/93 Nīderlandes Karaliste/Komisija, *Recueil*, I-3081. lpp., 32. punkts).

38 Šim nosacījumam par nepieciešamību ir jābūt izpildītam ne tikai saistībā ar regulas materiālajām normām, bet arī saistībā ar tās formu un saistošo raksturu.

39 Lai varētu uzskatīt, ka Komisija bija netieši pilnvarota pieņemt Apstrīdēto regulu, EAEKL 41.–44. panta un Regulas Nr. 2587/1999 pienācīgai īstenošanai ir jābūt atkarīgai ne tikai no tā, vai Komisija var ieviest Apstrīdētajā regulā paredzētos pasākumus, sīki organizējot tai paziņoto ieguldījumu projektu pārbaudes procedūras, bet arī no tā, vai šādi pasākumi tiek ieviesti regulas formā, kas uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

40 Komisijas izteiktie argumenti attiecībā uz nepieciešamību veikt ieviestos pasākumus gan saistībā ar to saturu, gan formu nav pārliecinoši.

41 Runājot par pasākumu saturu, Regula Nr. 2587/1999 tikai nosaka tos ieguldījumu projektus, kas ir jāpaziņo Komisijai atbilstoši EAEKL 41. pantam, un tā nekādā veidā neattiecas uz vēlākām sarunām ar Komisiju par šiem projektiem. Līdz ar to Komisijai nevar piešķirt netiešu kompetenci pieņemt Apstrīdēto regulu. Tāpat arī

Apstrīdētās regulas normas nevar uzskatīt par tādām, kas nepieciešamas, lai EAEKL 41.–44. pantam nodrošinātu lietderīgu iedarbību. Kā apgalvo Komisija, tai ir jāorganizē EAEKL 41.–44. pantā paredzētā ieguldījumu projektu paziņošanas, pārbaudes un apspriešanas procedūra. Tomēr Pirmās instances tiesa uzskata, ka, lai minētajiem EAEK līguma pantiem nodrošinātu lietderīgo iedarbību, nebija nepieciešams Komisijai piešķirt pilnvaras ieteikt neīstenot ieguldījumu projektus, pirms nav pabeigta to pārbaude, kā to paredz Regulas Nr. 1209/2000 3.c panta 2. punkts, kas tajā tika iekļauts ar Apstrīdēto regulu, jo šāda projekta īstenošanas atcelšana nekādā ziņā nav paredzēta EAEK līgumā. Tāpat arī nevar uzskatīt, ka tas, ka Komisija ir apņēmusies atbilstoši Regulas Nr. 1209/2000 4.b pantam, kas tajā iekļauts ar Apstrīdēto regulu, publicēt tai paziņotos ieguldījumu projektus, ir nepieciešams, lai pienācīgi īstenotu EAEKL 44. pantu, kurā pašā jau ir paredzēta šāda publicēšanas iespēja, kas nebūt nav obligāta.

42 Turklāt ir jāuzskata, ka, lai pieņemtu tādas normas, kas paredz Komisijas veiktās ieguldījumu projektu pārbaudes procedūras sīku īstenošanas kārtību, kādas ir iekļautas Apstrīdētajā regulā, nav vajadzības pieņemt normatīvu aktu. Pietiktu ar vienkāršiem iekšējiem organizatoriskiem pasākumiem, lai sasniegtu mērķus, ko, kā apgalvo Komisija, tā vēlējās izvirzīt. Komisijas arguments, saskaņā ar kuru normatīvs akts ļauj nodrošināt lielāku pārskatāmību un lielāku juridisko drošību trešām personām attiecībā uz to, ka tā ievēro normas, kuras uz to attiecas, ir jānoraida. Kā pati Komisija atzīst, tai ir jāievēro normas, kas uz to attiecas (Pirmās instances tiesas 2003. gada 9. jūlija spriedums lietā T-224/00 *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, *Recueil*, II-2597. lpp., 182. punkts). Tādējādi ar pamatnostādnēm vai paziņojumu, attiecībā uz kuru Kopienu tiesas var pārbaudīt, vai iestāde, kas to ir sagatavojusi, to ievēro, būtu pieticis, lai garantētu vajadzīgo pārskatāmību un juridisko drošību par to, ka Komisija ievēro pienākumus, kurus tā bija paredzējusi izpildīt.

43 Nevar uzskatīt, ka Apstrīdētā regula ir sava veida reglaments vai regula *sui generis*, kas attiecas tikai uz Komisijas darba iekšējo organizāciju. Šādi tiesību akti nevar radīt

juridiskas sekas trešām personām. Šādā kategorijā ietilpst Komisijas tiesību akti, kas vai nu nerada juridiskas sekas, vai arī rada juridiskas sekas tikai Komisijas iekšienē saistībā ar tās darba organizāciju un kas ir pakļauti pārbaudes procedūrām, kuras noteiktas tās reglamentā (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2001. gada 15. janvāra rīkojumu lietā T-236/00 R *Stauner* u.c./Parlaments un Komisija, *Recueil*, II-15. lpp., 43. punkts).

44 Jāsecina, ka ar Apstrīdēto regulu katrā ziņā tika ieviestas normas, kas attiecas ne tikai uz Komisijas darba organizāciju, bet ietekmē arī trešās personas (skat. it īpaši Regulas Nr. 1209/2000 3.c panta 2. punktu vai arī 4.b pantu, kas tajā iekļauti ar Apstrīdēto regulu). Kā Komisija pati atzīst, šo normu mērķis nav noteikt pienākumus trešām personām. Turklāt, apgalvojot, ka Apstrīdētā regula nav regula EAEKL 161. panta nozīmē, bet gan regula *sui generis*, ar kuru ir paredzēts noteikt pienākumus tikai pašai Komisijai, tā pati atzīst, ka tāds tiesību akts kā regula, kas ir paredzēta EAEKL 161. pantā, nebija nepieciešama, lai pieņemtu Apstrīdētās regulas noteikumus. Tādējādi nevar uzskatīt, ka šos noteikumus bija nepieciešams pieņemt regulas formā, lai pienācīgi īstenotu EAEKL 41.–44. panta un Regulas Nr. 2587/1999 noteikumus.

45 Visbeidzot, Pirmās instances tiesa uzskata, ka ir jānoraida Komisijas arguments, ka saskaņā ar principu par normatīvo aktu formas vienveidību, lai grozītu regulu, kas jau ir pieņemta šajā jomā, ir jāpieņem regula. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prakse nevar prevalēt pār Līguma normām un nevar mainīt kompetenču sadali starp iestādēm (Tiesas 1988. gada 23. februāra spriedums lietā 68/86 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, 855. lpp., 24. punkts, un iepriekš minētais 1994. gada 9. augusta spriedums lietā Francija/Komisija, 36. punkts).

46 Tādējādi no apstrīdēto normu satura neizriet, ka to pieņemšana regulas formā EAEKL 161. panta nozīmē bija nepieciešama, lai nodrošinātu EAEKL 41.–44. panta un Regulas Nr. 2587/1999 pienācīgu īstenošanu.

47 Normas, kas attiecas uz principu par kompetenču sadali, ir jāpiemēro šauri (šajā sakarā skat. Tiesas 1992. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-295/90 Parlaments/Padome, *Recueil*, I-4193. lpp., 11.–20. punkts, un iepriekš minēto 1994. gada 9. augusta spriedumu lietā Francija/Komisija, 34.–42. punkts). Izvēloties pieņemt regulu, kaut arī neviena Kopienu tiesību norma Komisijai netieši nepiešķīra šādu kompetenci, lai ieviestu kodolenerģijas ieguldījumu projektu pārbaudes procedūras organizācijas pasākumus, kas nerada vajadzību izmantot normatīvu instrumentu, kurš kopumā ir obligāti un tieši piemērojams visās dalībvalstīs, Komisija ir pārkāpusi EAEK līgumā paredzētās normas par kompetenci, saistībā ar šī tiesību akta juridiskās piemērošanas apjomu attiecībā uz trešām personām radot maldīšanās iespēju, kas var apdraudēt tiesisko drošību.

48 Turklāt tiesiskās drošības princips ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas jo īpaši prasa, lai tiesību akti būtu skaidri un precīzi, lai personas varētu nepārprotami zināt savas tiesības un pienākumus un attiecīgi rīkoties (Tiesas 1981. gada 9. jūlija spriedums lietā 169/80 *Gondrand Frères* un *Garancini*, *Recueil*, 1931. lpp., un 1996. gada 13. februāra spriedums lietā C-143/93 *Van Es Douane Agenten*, *Recueil*, I-431. lpp., 27. punkts).

49 Tādējādi situācijā, kad pastāv zināma nenoteiktība, kas saistīta ar kādas tiesību normas nozīmi un piemērojamību, ir jāpārbauda, vai konkrētam tiesību aktam ir raksturīga šāda neviennozīmība, kas prasītājai dalībvalstij vai ieguldītājiem var radīt grūtības pietiekami pārliecinoši precizēt iespējamos šaubīgos jautājumus attiecībā uz apstrīdētā tiesību akta nozīmi un piemērojamību (šajā sakarā skat. Tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-110/03 Beļģija/Komisija, Krājums, I-2801. lpp., 31. punkts).

50 Kaut arī Komisija norāda, ka nevēlas radīt saistības trešām personām, akts, kas pieņemts normatīva akta formā, šajā gadījumā rada zināmu neskaidrību attiecībā uz konkrēto tiesību normu piemērojamību. Juridiskās drošības princips nozīmē, ka Kopienu tiesību akta piemērojamību var pietiekami skaidri noteikt un, kā Tiesa ir vairākkārt atzinusi, Kopienu tiesību aktiem ir jābūt skaidriem visām attiecīgām

personām un to piemērojamībai ir jābūt paredzamai (iepriekš minētais Tiesas 1993. gada 16. jūnija spriedums lietā Francija/Komisija, 26. punkts). Šajā gadījumā akts, kas pieņemts normatīva akta formā, liek domāt, ka tam ir saistoša iedarbība attiecībā uz trešām personām, un ar juridiskās drošības principu nav saderīgs tas, ka uzņēmumiem ir sīki jāanalizē attiecīgās normas noteikumi, lai varētu noteikt tās faktisko piemērojamību.

51 Pieņemot Kopienu tiesību aktu, ir jāievēro ne tikai procedūras, kas nepieciešamas tā pieņemšanai, bet arī būtiskas formas prasības, jo ar to ir paredzēts radīt juridiskas sekas (šajā sakarā skat. ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesauro*] secinājumus lietā, kurā Tiesa taisījusi 1997. gada 20. marta spriedumu lietā C-57/95 Francija/Komisija, *Recueil*, I-1627. un I-1629. lpp., 15. un 22. punkts).

52 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jāsecina, ka Komisijai nebija ne tiešas, ne netiešas kompetences pieņemt Apstrīdēto regulu.

53 Līdz ar to ir jāpieņem pirmais pamats, kas ir balstīts uz Komisijas kompetences neesamību pieņemt Apstrīdēto regulu.

54 Tādējādi pārējie prasītājas norādītie pamati nav jāpārbauda un Apstrīdētā regula ir jāatceļ.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

55 Atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītājas prasījumiem.

56 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punktam Vācijas Federatīvā republika un Beļģijas Karaliste, kas iestājās lietā, lai atbalstītu prasītājas prasījumus, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

**1) Komisijas 2003. gada 23. jūlija Regula (*Euratom*) Nr. 1352/2003, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1209/2000, ar ko nosaka procedūras Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 41. pantā noteikto paziņojumu sniegšanai, tiek atcelta;**

2) **Komisija atlīdzina Francijas Republikas tiesāšanās izdevumus;**

3) **Vācijas Federatīvā Republika un Beļģijas Karaliste savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.**

Cooke García-Valdecasas Labucka

Prek Ciucă

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2007. gada 17. septembrī.

Sekretārs Priekšsēdētājs

E. Coulon J. D. Cooke